

V
B J
C
392001-392073
III Mag. St. Dr.

MISCELLANEA.

1/ Uniechowski Franciszek,Nayiaśnieyszy Królu!/B.m.dr.i r./-K nlb.4.-
2/ Małachowski Jacek,Podziękowanie za pieczęć mnieyszą Koronną r. 1782.-/B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E_{XXII}Str.69/70.-
3/ Propozycye od tronu na seym r.1782./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
4/ Propozycye od tronu na seym r.1778./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
5/ Grotthus Wilhelm Ernest,Replika przeciw Xięciu Kurlandzkiemu. Przydatek do repliki./B.m.dr.i r./-Str.14.-
6/ Kurzeniecki Ignacy,Mowa na sessyi seymowey r.1775./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
7/ Jerzmanowski Franciszek,Mowa na sessyi seymowey r.1775./B.m.dr. i r./-K nlb.1.-E_{XVIII}Str.535.-
8/ Szwykowski Michał,Mowa w izbie senatorskiey r.1782,Warszawa, w druk.P.Dufour.-Str.3.-
9/ Jeleński Gedeon,Mowa w senacie r.1782,Warszawa,w druk.P.Dufour. K nlb.2.-E_{XVIII}Str.525.-
10/ Branicki Franciszek Ksawery,Mowa na sessyi seymowey r.1775. /B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E_{XIII}Str.316.-
11/ Tyszkiewicz Honory,Mowa na sessyi seymowey r.1780.-K nlb.1.-
12/ Młodziejowski Andrzej X.,Mowa r,1775.K nlb.2.-E_{XXII}Str.458.-
13/ Swidziński M.,Mowa na seymie r.1776.Warszawa 1776,w druk.P.Du-four.-K nlb.2.-
14/ Pac Michał,My stany duchowne y świeckie r.1770.K nlb.1.-E_{XXIV} Str.6.-
15/ Thomagnini Jean,Pourquoi les legislateurs,Lignica 1734,chez la veuve de Jean Christophle Waetzoldt,K nlb.6.-
16/ Skirmunt Adam,Mowa na seymie r.1775..K nlb.2.-E_{XXVIII}Str.178.-
17/ Slaski,Głos na sessyi dn.17.paźdz./1782/-K nlb.2.-
18/ Tomaszewski,Głos w izbie senatorskiey,Warszawa,w druk.P.Dufour, K nlb.1.-
19/ Sapieha Franciszek Ksawery,Głos r.1780,Warszawa w druk.PDufour, K nlb.3.-E_{XXVII}Str.91.-
20/ Czetwertyński Michał Alexander,Głos na seymie r.1775.-K nlb.2.-
21/ Szymański Stanisław,Odezwa w odpowiedzi na zaczepkę Łuskinie. /B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
22/ Łobarzewski Ignacy,Projekt-rezolucya./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
23/ Projekt do prawa ustanawiaiący sąd centralny/B.m.dr.i r./K nlb.2.-
24/ Projekt traktatu(tłómaczenie)-K nlb.4.-
25/ List./B.m.dr.i r./-Str.1.-
26/ Potocki Stanisław Kostka,Projekt.Deklaracya./B.m.dr.i r./K nlb.1.-
27/ Służewski Józef,Projekt./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
28/ Gołyński Łukasz,Projekt instrukcyi WW.i UU./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-E_{XVII}Str.228.-
29/ Rzewuski Seweryn,Discours 1776r./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
30/ Sievers Jan Jakub,Nota do seymu w Grodnie 1793r./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-E_{XXVIII}Str.81.-
31/ Skarszewski W.L.,Kommissya likwidacyyna./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
32/ Projekt do ustanowienia Banku krajowego./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
33/ Sługocka Katarzyna,Nota z r.1778,Warszawa,w druk.P.Dufour,Knlb.2.
34/ Sułkowski Antoni i Plater Kazimierz,Nota./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
35/ Nota odpowiednia na notę Sieversa i Buchholtza z r.1793.K nlb.1.-
36/ Jaśnie oświeceni Panowie Bracia!/B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
37/Kreczetnikow Michał,Manifest r.1793.K nlb.2.-E_{XX}Str.251.-
38/ /Maj Trzeci/,Marszałkowie Narodowi-porządek obrządku 3 Maja 1792. K nlb.5.-E_{XXII}Str.38.-
39/ Sejmiki.Projekt seymików./B.m.dr.i r./-K nlb.6.-E_{XXVII}Str.356.-

40/ Straż.Proiekt od deputacyi seymowey.K nlb.4.-E_{XXIX}Str.328.-
41/ Actum in curia regia Varsaviensi 1775./B.m.dr.i r./-K nlb.3.-
42/ Actum in castro Lublinensi 1792./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
43/ Actum in curia regia Varsawiensi 1780./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
44/ Potocki Stanisław Szczęsny Marszałek,Manifest z r.1792.K nlb.1.-
45/ Rada Patryotyczna.Conseil patriotique,Warszawa,w druk.P.Dufour, Str.23.-
46/ Rada Nieustaiąca.Ustanowienie./B.m.dr.i r./-K nlb.10.-
47/ Ustanowienie urzędu generalnego dyrektora mennic./B.m.dr.i r./-Str.1.-
48/ Radziwiłłowie,Utwierdzenie summ./B.m.dr.i r./-Str.1.-
49/ Ponowienie praw zbytki tamuiących./B.m.dr.i r./-Str.1.-
50/ Rezolucya na interess Skarbu Koronnego./B.m.dr.i r./-Str.1.-
51/ Katarzyna II,Deklaracya./B.m.dr.i r./-K nlb.2.-
52/ Deklaracja o Kommissyi Skarbowey W.X.Litewskiego.K nlb.1.-E_{XV} Str.118.-
53/ Deklaracja o pensyi W.Podskarbiego Nadwornego koronnego.Str.1.-
54/ Zniesienie kwarty starostwa Krakowskiego./B.m.dr.i r./-Str.1.-
55/ Ubezpieczenie kraiu od zarazy powietrza./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
56/ Miasta nasze królewskie wolne.-K nlb.5.-E_{XXII}Str.329.-
57/ Miasta królewskie mnieyszey klassy./B.m.dr.i r./-Str.1.-
58/ /Schultz Karol II/,Pozwolenie kupna./B.m.dr.i r./-Str.1.-E_{XXVII} Str.299.-
59/ Projekt względem dóbr Januszewic./B.m.dr.i r./-Str.1.-
60/ Zamiana funduszu do kasztelanii Ciechowskiey należącego.-K nlb.1.-
61/ Warunek współ-dziedzicom Czyżewa./Czyżew/./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
62/ Warunek bezpieczeństwa dekretów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
63/ Zaświadczenie czynności Rady Nieustaiącey./B.m.dr.i r./-Str.1.-
64/ Konsenza./B.m.dr.i r./-Str.1.-
65/ Powiększenie Biblioteki Publiczney./B.m.dr.i r./-Str.1.-
66/ Wdzięczność sukcessorom Załuskich za bibliotekę.-K nlb.1.-
67/ Wypis z ksiąg ziemiańskich r.1793./B.m.dr.i r./-Str,1.-
68/ Indemnizacya Macieiowi Sołtykowi./B.m.dr.i r./-Str.1.-
69/ Approbacya Funduszu./B.m.dr.i r./-Str.1.-
70/ Stan XX.Missyonarzów./B.m.dr.i r./-K nlb.1.-
71/ Zabezpieczenie funduszu kościoła Rosochackiego./B.m.dr.i r./-Str.1.-
72/ Szpitale w Koronie y W.X.Lit./B.m.dr.i r./-Str.1.-
73/ Góry Olkuskie./B.m.dr.i r./-K nlb.1-E_{XVII}Str.265.-

Czynności Seymu w Latach ostatnich

Proiekt Seymikow, ukończony przez Deputacyą, w tym celu postanowioną.

SEYMIKI.

I.

Co do mieysca Seymików.

1. NA każdy Seymik iedno Miasto, a w Mieście iedno mieysce do Seymikowania raz na zawsze naznaczamy.

2. Takowe Konstytucyine dla Seymików Miasta i w nich mieysca, na końcu Rozdziału tego o Seymikach, spisane kładziemy.

3. Gdyby przypadek iaki zniszczył Miasto lub w nim mieysce Seymikom przeznaczone: Kommissya Porządkowa Woiewództwa lub Powiatowa, pod którey wydziałem to Miasto zostawać będzie, doniesie o tym Straży, i razem poda inne naydogodnieysze dla Seymików mieysce; Straż tak podane sobie mieysce oznaczy, i obwieści za Uniwersałem Królewskim.

4. Mieysce tak oznaczone służyć niema Seymikom, tylko doczesnie: Skoro bowiem mieysce Konstytucyine restaurowane będzie, Kommissya Porządkowa doniesie o tym Straży, która obwieścić powinna za Uniwersałem Królewskim, powrot Seymików do Konstytucyinego mieysca.

5. Na śrzódku mieysca Seymikom przeznaczonego, ma bydź stół, i to będzie mieysce Koła Porządkowego.

6. Przygotowaniu mieysca Seymikowego do porządku, w iakim odtąd Seymiki odprawiać się powinny; tudzież opatrzenie potrzeb wszelkich do Koła Porządkowego, i Elekcyi przez Wota Sekretne, należeć ma do Kommissyi Porządkowey. Skromny iey na to wywydatek, powrócą Obywatele przez dobrowolną Składkę.

II.

Co do czasu Seymikom wyznaczonego.

„ 1. Seymikom Elekcyinym Poselskim, i „ Kommissarzów *Porządkowych Woiewódzkich lub* „ *Powiatowych*, termin co lat dwie, Dzień N. „ w Miesiącu N. wyznaczamy.

2do. „ Seymikom Deputackim i Gospodarskim, co rok, Dzień N. w Miesiącu N.

3tio. „ Seymikom Relacyinym po Seymie „ Ordynaryinym, nazaiutrz po skończonych „ Seymikach Deputackich lub Gospodarskich.

4to. „ Po każdym zaś odbyciu Seymu gotowego, ieżeli naydaley we dwa Miesiące, „ nie będzie przypadał Seymik naypierwszy,

A „ dla

„ dla zdania Relacyi Posłom; tedy takim Seymikom Relacyinym, w tygodni osiem naznaczamy. A gdyby termin tych Seymików Relacyinych, miał zabierać czas Seymu gotowego nowo zwołać się maiącego; na ten czas z dwóch lub trzech odbytych zwołań Seymu gotowego, zdadzą Posłowie Relacyą na naypierwszym Seymiku.

5to. „ Wiele razy zaś Urząd Elekcyiny wakować będzie, wybor na ten Urząd, na naypierwszym z tych Seymiku następować powinien."

6to. Każdy Seymik, podług ustawy swoiey, w terminie sobie naznaczonym odprawiać się będzie, z mocy Prawa samego; choćby nawet Uniwersałów nie było.

III.

Co do Czasu Sessyi Seymikowych.

1mo. „ Seymiki tak na dniu pierwszym iako i następne Sessye, o godzinie Dziewiątey zrana zaczynać się maią.

2do. „ Przed zaczęciem Seymiku o godzinie pół do Dziewiątey, we wszystkie dzwony będących Kościołów mieyscowych, Prezyduiący uderzyć każe; które dzwonienie trwać ma aż do godziny dziewiątey.

3tio. „ Sessye Seymikowe trwać powinny, do godziny trzeciey po południu, wyiąwszy przypadek gdyby się iednomyślnie zgodzono, na prędsze solwowanie. Powinna iednak dłużey trwać Sessya iak do trzeciey, gdyby tego dokończenie wotowania *Parafii którey* wyciągało."

4to. Sessye nie mogą bydź solwowane na dłużey, iak na dzień następny, oprócz Niedzieli, gdyby ta nazaiutrz Sessyi przypadała.

IV

Co do Osób, mieysce i Głos na Seymikach maiących.

„ Mieysce i głos na Seymikach maią w swoim Powiecie Szlachta.

1mo. „ Wszyscy Dziedzice Szlachta, iakikolwiek z swego dziedzictwa Ziemskiego, i z Possessyi swoich Dóbr teyże natury *in potioritate* mianych, Podatek do Skarbu Rzeczypospolitey opłacaiący. Tudzież za życia Rodziców ich Synowie niewydzieleni.

2do „ Bracia rodzeni po Oycu dziedzictwo maiący, ieszcze nie dzielni.

3tio. „ Zastawnicy Szlachta ci tylko, którzy z swych Possessyi opłacaią Podatku dziesiątego grosza, Złotych Sto.

4to. „ Szlachta Possessorowie dożywotni, którzy z Dóbr Ziemskich Podatku Rzplitey Dziesiątego grosza opłacaią Złotych Sto.

5to. „ Szlachta w Służbie Woyskowey będąca, Possessye w własnych Ziemiach lub Powiatach, Prawem za dostateczne uznane maiąca, w czasie pokoiu, urlopowani *respective* od swoich Kommend.

6to.

6to. „ Każda Possessya w zwyż wyrażo-
„ nych punktach wyszczególniona, rozumieć
„ się ma za prawną, gdy przed Rokiem urzę-
„ downie nabyta, i aktualnie posiadana będzie.

V.

Co do Osób Głosu na Seymikach nie maiących.

„ Głosu na Seymikach nie maią.

1. „ Nayprzód Szlachta, którzy nie
„ będą mieli któreykolwiek aktualney Posses-
„ syi, w Prawie teraźnieyszym o Seymikach
„ wyszczególnioney.

2do. „ Szlachta na gruntach bądź Kró-
„ lewskich, Duchownych, lub Ziemskich,
„ choćby Prawem Dziedzicznym siedząca, ale
„ władzy zwierzchney prywatney podległa;
„ czyli też do opłacenia czynszu, daniny,
„ albo do iakieykolwiek prywatney posługi
„ z gruntu komu obowiązana.

3tio „ Szlachta grunta Ordynackie, choć
„ Dziedzictwem posiadaiąca, lecz z tychże grun-
„ tów, do służby prywatney Ordynackiey o-
„ bowiązana.

4to. „ Szlachta Dzierżawcy arendowni.

5to „ Niemaiący lat 18tu skończonych.

6to. „ *Crimine notati*, po Kondemnacie,
„ lub Dekrecie choćby nie ostatecznym. "

VI.

Kto może bydź Kandydatem do Elekcyi.

„ Kandydatem do Elekcyi będzie.

1mo „ Do Urzędów Elekcyinych, a za-
„ tym wszelkich Funkcyi, kto z Dziedzicznych
„ Possessyi, iakikolwiek do Skarbu Rzeplitey
„ płaci Podatek.

2do. „ Z Woyskowych, Szlachta w aktu-
„ alney służbie będąca, Possessye dziedziczne
„ maiąca, po wysłużeniu osobistym lat sze-
„ ściu w Woysku Rzeplitey, do funkcyi tyl-
„ ko Poselskiey obrani bydź mogą: pod któ-
„ ry obowiązek do wyboru na rzeczo-
„ ną Funkcyą nie maią podpadać ci, którzy
„ iuż Funkcyą publiczną odbyli. "

VII.

Kto nie może bydź obranym.

„ Nie może bydź obranym. "

1mo. Ktokolwiek podług teraźnieyszego
Prawa, niema Głosu na Seymikach.

2do. „ Kto nie iest obecnym na Seymiku.

3tio. „ Kto niema skończonych lat dwu-
„ dziestu trzech.

4to. „ Kto ani razu nie był na Funkcyi
„ publiczney, albo ieszcze nie był Kommis-
„ sarzem *Porządkowym Woiewódzkim lub Powia-
„ towym* przez zupełne lat dwa.

5to. „ Kto nie iest uwolniony *à Scarta-
„ bellatu.* "

6to. Na kim w Sprawie Cywilney zarzuco-
na iest Kondemnata długa, lub Kondemnata
po Dekrecie, przez lat dwie nieprzemilczane.

Co do sposobu podawania się za Kandydatów do Elekcyi.

VIII.

„ Chcący bydź obrany do Funkcyi lub „ Urzędu, będzie miał wolność albo w Kan„ cellaryi, oświadczyć przed Seymikiem chęć „ swoią, albo przez pismo na Seymikach przed „ Zagaiaiącym. Co iednak niema wiązać żą„ dania Seymikuiących, w wyborze nawet nie„ podaiących się za Kandydatów."

Co do porządku początkowego Seymików.

IX.

1*mo.* Dniem pierwey przed czasem Seymikom z Prawa oznaczonym, Kommendy Woyska Rzeplitey ustąpić powinny, z Miasta Seymikom przeznaczonego; i nie pierwey do niego powrócić, aż po skończonych Seymikach. Co się nie ma ściągać do Miasta Rezydencyi Królewskiey, do fortec Rzeplitey, iako też i prezydyów Trybunalskich.

2*do.* W czasie i mieyscu przez Prawo teraźnieysze dla Seymików oznaczonym, Senatorowie, Urzędnicy Narodowi i Mieyscowi, Kommissarze Porządkowi, Ex-Posłowie i Ex-Deputaci, nakoniec, Obywatele Rangi Woyskowey wyższego Sztabu aż do Maiora *inclusivè*, zasiądą w koło stołu postawionego na śrzódku mieysca Seymikowego, i tym sposobem zrobią Koło porządkowe.

3*tio* Pierwszy Senator, a w niebytności iego, pierwszy z porządku Urzędnik mieyscowy, prezydować będzie i Seymik zagai.

4*to.* Po zagaieniu, wezwie iednego z Obywatelów do przeczytania donośnym głosem Prawa tego o Seymikach.

5*to.* Kommissya Porządkowa odda do rąk Prezyduiącego Księgę Ziemiańską, spisaną podług przepisów osobnego na to Prawa.

6*to.* Kancellarye zaś oddadzą Prezydentowi regestr Kandydatów do przypadaiącey Elekcyi, ieźli się którzy z Obywatelów w Kancellaryi zapisali. W tymże czasie Obywatele, którzy będą chcieli bydź umieszczonemi w liczbie Kandydatów, a w Kancellaryi nie zapisali się, oświadczą żądanie swoie na piśmie, które Prezyduiącemu oddadzą.

7*mo.* Po czym Prezyduiący ogłosi Regestr wszystkich Kandydatów.

Co do Rugów Osób Koła Porządkowego i Kandydatów.

X.

1*mo:* Po odbyciu tego pierwszego Seymikowania obrządku, Prezyduiący zapyta ieźli kto z Seymikuiących niema obiekcyi do uczynienia, przeciw niemu samemu, Osobom Koło porządkowe składaiącym, lub Kandydatom.

2*do.* Gdyby sam Prezyduiący był pod obiekcyą, wtedy aż do czasu ułatwienia oney, ustą-

ustąpić powinien mieysce Prezyduiący, pierwszemu z porządku, przeciw któremu obiekcyi niema.

3tio Jeżeli obiekcye iakie nieułatwione zostaną, Pezyduiący przystąpi zaraz do Rugów. Wezwie cztery Osoby Sądowe w Kole porządkowym umieszczone i obiekcyi przeciwko sobie niemaiące: a gdyby tych nie było, lub komplet czterech Assessorów nie składały, wezwie Osoby nawet nie sądowe, podług Sumnienia i wyboru swego, zawsze iednak wolne od obiekcyi.

4to. Prezyduiący wespół z wezwanemi przez niego Assessorami wykonaią Przysięgę, *super recte judicandum* Rugów, i rozwiązywać będą podług Praw w Rozdziale tym o Seymikach zawartych, ważność każdey z osobna obiekcyi *unaminitate pluralitate votorum* przez Sekretne kreski.

XI.

Co do Elekcyi Marszałka Seymikowego i Assessorów.

1mo. Po odbytych Rugach takowych, co do Osób Koła porządkowego i Kandydatów, Prezyduiący przystąpi nieodwłocznie do Elekcyi Marszałka Seymikowego i czterech Assessorów.

2do. Marszałek Seymikowy i czterey Assessorowie, wybierani będą z Osób Koło porządkowe składaiących, wyiąwszy Senatorów i Kandydatów.

3tio. Sposób Elekcyi Marszałka Seymikowego i Assessorów iest następuiący. Na Stole Koła porządkowego, postawione będzie Naczynie otwor z gory maiące, i suknem okryte, w to naczynie włoży Prezyduiący tyle Gałek, ile będzie w Kole porządkowym Osób takich, których Prawo wybierać pozwala na Marszałka Seymikowego i Assessorów. Między temi gałkami, które wszystkie iedney wielkości i kształtu bydź powinny, pięć będzie gałek odmiennego koloru, Prezyduiący czytać będzie koleyno, Imiona Osób Koła porządkowego według Prawa spisane; a w tymże czasie Dziecię ciągnąć będzie gałki zwzwyż rzeczonego naczynia. Na każde przeczytane Imie, wyciągniona gałka biała, będzie *nullitatis*; Gałka zaś odmiennego koloru, pierwsza Marszałka Seymikowego oznaczy, inne zaś cztery czterech Assessorów, tym porządkiem zasiadaiących, iakim gałki wyciągnione będą.

4to. Prezyduiący ogłosi wybranego Marszałka Seymikowego i Assessorów, którzy nieodwłocznie przed tymże Prezyduiącym wykonaią Przysięgę na Roty niżey przepisane.

5to. Tak wybrani i przysięgli Marszałek Seymikowy z Assessorami, odbywać maią powinności Urzędowania swego, na wszystkich Seymikach, które w iednym terminie podług Prawa, koleyno ieden po drugim następować będą.

Co do sposobu oraz porządku Elekcyi i Wotów Sekretnych.

XII.

1mo. Przed przystąpieniem do Elekcyi, Marszałek Seymikowy czytać każe w porządku deliberacyi, Uniwersał z Propozycyami, tudzież przyłączone do nich Proiekta od Króla i Straży na Seymik przysłane.

2do. Seymikuiący wszyscy na Parafie podzieleni, wyiąwszy Osoby w Kole porządkowym umieszczone, otaczać będą Koło porządkowe, czego doziérać maią nayniżsi z porządku Urzędnicy mieyscowi.

3tio. Ktoby z Kandydatów odstępował swey pretensyi, oświadczyć to ma na piśmie, które Marszałkowi Seymikowemu odda: Lecz po rozpoczętey Elekcyi przez wotowanie, iuż nie będzie wolno żadnemu z Kandydatów odstępować swey pretensyi.

4to. Marszałek Seymikowy przeczyta głośno regestr Kandydatów do przypadaiącey Elekcyi, z wyrażeniem tych, którzy albo z mocy Prawa na Rugach Koła porządkowego od Kandydacyi są oddaleni, albo sami dobrowolnie pretensyi swoiey w podanym piśmie zrzekli się.

5to Tak przeczytawszy regestr pozostaiących Kandydatów, Marszałek Seymikowy, głośno zapytywać będzie po trzykroć o zgodę, na każdego, z osobna Kandydata; Na którego iednomyślna nastąpi zgoda, tego Marszałek z Assessorami zaraz zapisze. Gdyby zaś nie było iednomyślney zgody na którego z Kandydatów, w ten czas na żądanie choćby iednego tylko z Seymikuiących, przystąpić powinien do Elekcyi *per vota Secreta* na wszystkich Kandydatów.

XIII.

Sposób i porządek Elekcyi *per Vota Secreta* będzie następuiący. 1mo. Przy Stole Koła porządkowego, tuż przy mieyscu, które Marszałek Seymikowy zasiada, stać będzie Naczynie Elekcyine.

2do. Naczynie to, podzielone bydź ma przegrodą wewnętrzną na dwie połowy; z których iedna, czarno pomalowana będzie z napisem *Negativè*; druga biało, z napisem *Affirmativè*. Z przedniey strony naczynia tego u dołu, ma bydź dwoie zamczystych drzwiczek, iedne do czarney, drugie do białey połowy. Z teyże strony u góry, będzie otwor, w który włożona Ręka, rzucić może gałkę do czarney lub białey połowy. Naczynie to wewnątrz ma bydź suknem wybite.

3tio Gałki do wotowania, będą wszystkie iedney wielkości, kształtu i koloru; Liczba zaś ich odpowiadać będzie, liczbie Seymikuiących w Powiecie.

4to. Naczynie Elekcyine publicznie otwarte, i próżne okazane, zamknięte zostanie. Klucz od iednych drzwiczek będzie przy Mar-

Marszałku Seymikowym, od drugich przy ostatnim z porządku Assessorze.

5to. Marszałek przeczytawszy głośno Imie pierwszego w Regestrze Kandydata, sam nayprzód da swoie *Votum* na niego; a potym koleyno wzywać będzie do wotowania iednego po drugim, nayprzód z Assessorów, następnie z całego Koła porządkowego, i każdemu przystępuiącemu do wotowania da iedną gałkę w mieyscu, gdzie stoi Naczynie Elekcyine.

6to. Gdy tak wotowanie Osób Koła porządkowego zakończone zostanie. Jeden z Assessorów weźmie Księgę Ziemiańską przez Kommissyą Porządkową podaną, i z niey czytaiąc w porządku Parafii, Imiona Seymikuiących, każdego z kolei, bez opuszczenia, iednego po drugim do wotowania wzywać będzie. Drugi Assessor każdemu do wotowania przystępuiącemu dawać ma iedną gałkę w mieyscu, gdzie stoi naczynie Elekcyine. Jnni dway Assessorowie każdy na osobnym papierze, zapisować będą Jmiona wszystkich wotuiących, zachowuiąc ten porządek, iakim wezwani wotowali.

7mo Gdyby w czasie, kiedy Assessor, z Książki Ziemiańskiey po Imieniu wzywać będzie do wotowania, który z Seymikuiących w porządku wezwany, do wotowania nie stawał, wtedy pomienioney kolei swoiey, późniey wotować iuż Prawa mieć nie będzie.

8vo. W ciągu wotowania obiekcye czynione bydź maią, ieżli iakie będą, przeciwko zabieraiącemu się do wotowania, które Marszałek Seymikowy wraz z Assessorami nieodwłocznie rozwiązywać będzie, według wyższego Prawa co do nie maiących głosu na Seymikach.

9no. Z rzut niepossessyonalności, lub niedostateczney według Prawa possessyi, będzie rozwiązany dowodem Księgi Ziemiańskiey, tak co do samey Possessyi, iako też co do gatunku i wielości oney.

10mo. Gdy tak wszyscy z Seymikuiących według prawa, wota swoie na przeczytanego pierwszego Kandydata dadzą; Marszałek Seymikowy z Assessorami przeliczą osobno gałki *Affirmativè*, i osobno *Negativè*: A potym przy Imieniu ogłoszonego do Elekcyi Kandydata, zapiszą każdy na osobnym u siebie papierze, liczbę iednych i drugich gałek.

11mo. Tym sposobem i porządkiem Elekcya każdego Kandydata z osobna po drugim odbywać się będzie.

12mo. Gdyby Elekcya *per vota secreta* na iednego z Kandydatów rozpoczęta, niedokończona, następne Sessye zaymować miała, wtedy po każdey Sessyi Marszałek Seymikowy z Assessorami, przykrywszy i zapieczętowawszy pieczęciami swoiemi, tak otwor u góry, iako i drzwiczki naczynia Elekcyinego, złożą go

B2 w miey-

w mieyscu dobrze zawartym, do czasu następuiącey Sessyi. Do mieysca tego Marszałek przyda straż Obywatelską. Każdemu z Seymikuiących wolne będzie pilnowanie mieysca tegoż.

13*tio*. Po skończonym zupełnie wotowaniu, na wszystkich z kolei Kandydatów, Marszałek Seymikowy z Assessorami ułożą Regestr Wotów na każdego Kandydata przypadłych. Nayprzód położy tego, który ma naywięcey Wotów: po nim tego, którego liczba Wotów iest nayblizsza liczby Wotów pierwszego, i tak wszystkich koleyno. Regestr takowy z Assessorami podpisze, głośno przeczyta, i obrane większością Osoby, na mieysca Elekcyine ogłosi, a nayprzód naywięcey Wotów maiącego, na pierwsze mieysce Elekcyine; po nim naywięcey maiącego Wotów na drugie, i tak daley, aż do liczby mieysc w obiekcie Elekcyi będących.

14*to*. Gdyby na pierwsze, drugie, lub następne mieysce w obiekcie Elekcyi będące, zachodziła *paritas* między wotami Kandydatów; rozwiązanie *paritatis* na każde z osobna mieysce następować powinno, tym sposobem.

15*to*. Marszałek Seymikowy zapisze na równych kartkach Jmiona Kandydatów *in paritate* wotów zostaiących, i wrzuci ie w naczynie otwor z gory maiące, suknem przykryte. Z tego naczynia Dziecie wyciągać będzie kartki poiedynczo. Jmie pierwsze wyciągnione, iest na pierwsze mieysce Elekcyine; drugie, na drugie mieysce, i tak daley, poki wypełniona nie będzie liczba mieysc, w obiekcie Elekcyi będących. Jmiona wyciągane takim porządkiem zapisywane będą przez Marszałka i Assessorów, iakim porządkiem wyciągnione zostały. Jeźli na pierwsze mieysce, *paritas* między wotami Kandydatów nie zachodzi, wtedy Marszałek, naywięcey Wotów maiącego Kandydata, na pierwsze mieysce Elekcyine ogłosi, a do rozwiązania *paritatis* na drugie mieysce Elekcyine przystąpi, ieźli się *paritas* w następney liczbie wotów między Kandydatami znayduie. Ta reguła zachowana bydź ma na wszystkie z kolei mieysca, w obiekcie Elekcyi będące.

16*to*. Po takim *paritatis* rozwiązaniu, Marszałek Seymikowy z Assessorami, ułoży Regestr obranych Osób na mieysca w obiekcie Elekcyi będące; tenże Regestr z Assesorami podpisze, i ogłosi.

17*mo*. Każżemu z Kandydatów wolno bydź bliskim Swiadkiem, całego tego obrządku Elekcyi.

18*vo*. Zadnemu z Kandydatów nie będzie wolno ustępować komu innemu, przypadłych na siebie Obywatelskich wotów.

19*no*.

19no. Ten sposób i porządek Elekcyi, służyć będzie na Seymikach do wszystkich Funkcyi i Urzędów Elekcyinych.

20mo. Dowodem obranych Osób na Funkcye lub Urzędy, będzie *Landum*, które Marszałek Seymikowy wraz z Assessorami, podpisać winien, i do Akt Kancellaryi Powiatowey oddać. Akt Elekcyi Posłów i ich Instrukcya w iednym *Landum* zawarte będą.

21mo. Regestr tych Osób Seymikuiących, które przy wotowaniu, Assessorowie zapisywali: Marszałek z Assessorami podpisze i do Akt Kancellaryi Powiatowey odda.

22do. Obrani Deputaci, Urzędnicy, oraz Kommissarze Porządkowi Woiewódzcy lub Powiatowi, wykonaią niezwłocznie i w mieyscu Elekcyi, przysięgę, na roty prawem sobie przepisane.

XIV.

Co do Instrukcyi.

1mo. W ciągu Seymikowania, Prezyduiący, który Seymik zagaił, wezwie cztery naymniey Osoby z Urzędników lub tych, co Funkcye publiczne odbyli, a Assessorami na Seymiku nie są, i z niemi układać będzie Proiekt do Instrukcyi dla Posłów.

2do. Tak zebrane Osoby, roztrząsać będą Propozycye od Króla i Straży na Seymik przysłane; tudzież Proiekta w względzie Prawodawczym oraz *Desideria respectivè* Wwdztwa, Ziemi, lub Powiatu, podane od Kommissyi Porządkowey i Obywatelów.

3tio. Proiekta od Kommissyi Porządkowey i Obywatelów podawane być maią, zaraz po obraniu Marszałka Seymikowego i przez podaiących podpisane. Na dniu następuiącym, Proiektów do Instrukcyi, iuż podawać nie wolno.

4to. Po skończoney Elekcyi Posłów, Proiekt Instrukcyi na Seymiku przeczytany będzie. Gdyby na którą część Instrukcyi iednomyślna nie zachodziła zgoda, Marszałek Seymikowy z Assessorami poda propozycyą, ogół iedney materyi obeymuiącą.

5to. Dla odbierania wotów na propozycyą, Marszałek Seymikowy podzieli Obywatelów na dwie strony, *inter affirmativam et negativam*, każdą z osobna stronę przeliczy za pomocą Assessorów, i *pluralitatem* ogłosi. Sekretnemi wotami, Instrukcya decydowana nie będzie.

6to. Na propozycye od Króla i Straży, Instrukcya dla Posłów temi słowy zapisana być ma, *na Punkt N. Posłowie affirmativè*, lub ieżeli Proiekt przyięty nie będzie, *negativè* zdanie swoie na Seymie dać maią. A ieżeli będzie uznany za potrzebny, dodatek iaki, do którego punktu; ten w Instrukcyi umieszczony bydź ma przy tymże punkcie.

XV.

Co do Seymików Gospodarskich.

1mo. Na Seymiku Gospodarskim, Obywatele Seymikuiący radzić maią, o potrzebach Woiewództwa, Ziemi, lub Powiatu swego, a w uradzonym celu, zlecać będą Kommissyi Porządkowey, przygotowanie Proiektów do Instrukcyi.

2do. Na tymże Seymiku Kommissya Porządkowa poda Obrachunek z powierzonych zawiadowaniu swoiemu funduszów szczególnych, na potrzeby Woiewództwa, Ziemi, lub Powiatu iedynie przeznaczonych.

XVI.

Co do Seymików Relacyinych.

1mo. Na Seymiku Relacyinym, Posłowie uczynią Relacyą, o całym dziele Seymu, nayprzód co do Prawodawstwa, potym co do Dezyderyów Wdztwa, Ziemi, lub Powiatu, w Instrukcyi umieszczonych.

2do. Na tymże Seymiku, po skończoney Relacyi, Posłowie na Seym gotowy, potwierdzeni, lub nowi obrani być maią, do czasu Seymu Ordynaryinego.

3tio. Posłowie nowi obierani będą. 1. Jeźli który z Posłów umarł; 2. Jeźli Poseł sam od dalszego funkcyi tey sprawowania wymawiać się będzie; 3. Jeźli kto z Seymikuiących żądać będzie nowey na funkcyą Poselską Elekcyi.

4to. Posłowie, którzy sami dłużey w funkcyi Poselskiey zostawać nie zechcą, maią to oświadczyć na piśmie, które Marszałkowi Seymikowemu oddadzą.

5to. Jeżeli żaden z Posłów nie umarł; ieźli żaden z nich zrzeczenia się od funkcyi swoiey nie oświadczył; Jeźli nakoniec żaden z Seymikuiących nowey Elekcyi na funkcyą Poselską żądać nie będzie; wtedy Marszałek Seymikowy z Assessorami, zapisać powinni w *Laudum* potwierdzenie Posłów do Seymu gotowego.

6to. Gdyby które mieysce Poselskie wakowało, przez śmierć Posła, albo przez oświadczone na piśmie zrzeczenie się tey funkcyi: wtedy Marszałek Seymikowy tak wakuiące mieysce Poselskie ogłosi, i do Elekcyi nowego Posła na toż mieysce przystąpi.

7mo. Gdyby zaś który z Seymikuiących, żądał nowey Elekcyi na iedne lub wszystkie mieysca Poselskie; wtedy Marszałek Seymikowy, przeczyta Imie pierwszego Posła i zapyta w słowa: *czy iest zgoda, aby Poseł N. był potwierdzony na funkcyi Poselskiey?* Jeźli żaden z Seymikuiących nowey Elekcyi dopraszać się nie będzie na mieysce przeczytanego Posła, wtedy potwierdzenie iego Narszałek z Assessorami zapisze, a następnie o drugiego z Kolei Posła, tym samym sposobem zapyta. Przeciwnie: ieżeli który z Seymikuiących żądać będzie nowey Elekcyi na mieysce przeczytanego Posła, wtedy Marszałek podać powinien Propozycyą w słowach: — *Czy Poseł N. ma zostać potwierdzony na mieyscu swoim, czyli nowa*

ma bydź Elekcya Posła na toż mieysce? Podzieli Seymikuiących na dwie strony inter affirmativam et negativam, i za pomocą Assessorów obie Strony przeliczywszy, pluralitatem ogłosi. Jeżeli wola większości będzie za potwierdzeniem Posłów, wtedy potwierdzenie onego z Assessorami zapisze; ieżeli przeciwnie większość udecyduie nową Elekcyą na mieysce przeczytanego Posła, wtedy Marszałek mieysce to za wakuiące ogłosi, i do Elekcyi Posła na toż mieysce przystąpi.

8vo. Tym sposobem każdego Posła z osobna do Seymu gotowego potwierdzenie, lub nowa Elekcya na mieysce Poselskie decydowana będzie.

9no. Sposób podawania się za Kandydata, oraz sposób i porządek Elekcyi per vota secreta, ma bydź ten sam zachowany na Seymikach Relacyinych, iaki iest Prawem teraźnieyszym przepisany, do wszystkich Funkcyi i Urzędów Elekcyinych.

XVII.

Co do nieważności Seymików w całym dziele i części.

1mo. Nieważnemi Seymiki z całym swoim dziełem i skutkiem będą: 1mo. Ilekroć Seymik odprawiać się będzie, nie w Mieście, i nie w mieyscu Konstytucyinym, albo nie w mieyscu oznaczonym według Prawa Rozdziału tego pod Artykułem pierwszym. 2do. Ilekroć prezydować będzie na Seymiku kto inny, nie pierwszy z porządku, znayduiący się obecnie na mieyscu Seymikowania. 3tio. Ilekroć obranie Marszałka Seymikowego i Assessorów, nie według Prawa nastąpi. 4to. Ilekroć nie będzie dopuszczona Elekcya per vota secreta, mimo wyraźnego żądania którego z Seymikuiących, głośno oświadczonego przed Marszałkiem i Assessorami. 5to. Ilekroć obce iakie Woysko znaydować się będzie w Mieście Seymikom oznaczonym, choćby się do Seymików nie mieszało. Ten przypadek piąty, nie będzie stanowił nieważności Seymików z całym ich dziełem i skutkiem, tylko iedynie co do Funkcyi Poselskiey.

2do. Dzieło Seymiku w części tylko nieważne będzie, ilekroć Obywatel, niemaiący Prawa podawać się do Funkcyi iakiey, lub Urzędu, wszelako na tę Funkcyą lub Urząd obrany będzie.

XVIII.

Co do Kar w przestępstwach przeciwko Seymikom.

1mo. Przestępstwa te, które Seymik nieważnym robią z całym iego dziełem i skutkiem; co się tycze Funkcyi Poselskiey, należeć maią do Rugów Seymowych, ieżli się zaś tyczą innych Funkcyi i Urzędów Elekcyinych, wtedy należeć będą do Trybunału, do którego, zarzucaiący nieważność Seymiku, powinien pozwać winnych, a Trybunał takową Sprawę rozsądzić ma przed wszystkiemi innemi Sprawami, w Koronie z Regestru Directi mandati, w Litwie z Regestru Officii.

2do Za wszystkie takowe przestępstwa niszczące Seymik z całym iego dziełem i skutkiem, następne przepisuiemy Kary: Na Przewodzców pół roku Wieży in fundo, i odsądzenie ab omni activitate na zawsze. Na Wspólników zaś Wieża, lub Suspensa ab omni activitate, co do czasu, secundum qualitatem delicti.

3tio. Gdyby Prezyduiący, Marszałek lub Assessorowie, przestąpili w którymkolwiek punkcie Prawem sobie przepisane obowiązki, każdy z nich karany bydź ma w Trybunale, dwunastu Tygodniami Wieży, i dwoma Tysiącami Złotych

na rzecz Delatora. Na co w Koronie Regestr *Directi mandati*, w Litwie *Officii*, przed wszystkiemi Sprawami wyznaczamy; nie dowodzący zaś tego zarzutu, tey samey Karze podlegać ma. Te Kary uwalniać ich nie będą, od Kar przepisanych za zniewaźenie Seymiku, gdyby tego winnemi byli.

4to. Oddzielnie w Sądach Ziemskich tegoż Powiatu, Ziemi, czyli Wwdztwa, gdzie się uczynek popełnił, z Regestru Taktowego, *salva appellatione* do Trybunału wyż oznaczonego, każdy sądzonym będzie: 1mo. Ktoby Milicyą, lub Kupą zbroyną, gwałt Seymikowi uczynił, karany będzie pół rokiem Wieży *in fundo*, i odsądzeniem *ab omni activitate*, na zawsze. 2do. Ktoby sprowadził Milicyą, lub Kupę zbroyną do gwałtu w porę Seymików, karany będzie Wieżą górną pół roku, i zapłaceniem *Sześć Tysięcy Złotych*, na rzecz Delatora. 3tio. Ktoby w mieyscu, i czasie Seymikowania, dobył Szabli zaczepnie, choć bez żadnego ranienia, karany będzie *dwunastu* Tygodniami Wieży górney, i *dwóma Tysiącami Złotych*, na rzecz Delatora. A gdyby kto był raniony, tedy tak raniący, iako i pierwszy Szabli dobywaiący, Kryminalnie karani bydź maią. 4to. Ktobykolwiek do mieysca Seymików Konstytucyinego, na czas Seymików, sprowadzał Obywatelów obcego Woiewództwa, Ziemi, lub Powiatu, głosu na tychże Seymikch nie maiących; Przewodzcy i Spólnicy, pół rokiem Wieży górney, i *sześcio Tysiącami Złotych*, każdy z osobna karani bydź maią.

XIX.

Nie będzie wolno na żadnym Seymiku nakładać na Obywatelów Opłat żadnych, iakieykolwiek bądź natury i gatunku.

XX.

Porządek Seymików, i wszelkie onych Obrządki, iak są w teraźnieyszym Rozdziale przepisane, iedynym prawidłem Seymikowania będą, do którego szczególnych, a nie opisanych Prawem obrządków, przydawać pod żadnym pretextem nie wolno. Wszystkie zaś Prawa o Seymikach poprzednie, a Prawu teraźnieyszemu w Rozdziale tym o Seymikach spisanemu, przeciwne, znosiemy, i za niebyłe deklaruiemy.

XXI.

Rota Przysięgi Marszałka Seymikowego i Assessorów.

„ Ja N. N. Przysięgam na to: iż powierzony mi Urząd Marszałka Seymikowego, *(ieźli Marszałek przysięga)* Assessora, *(ieźli Assessor przysięga)* podług Prawa sprawować będę, i wszelkie obowiązki Urzędu tego Prawem przepisane tak, iak gdyby wszystkie, co do słowa wypisane, i przezemnie w tey Przysiędze wymienione były, posłusznie, wiernie, i pilnie dokonam, nie uwodząc się, ani przyiaźnią, ani niechęcią, ani datkiem, ani nadzieią, ani boiaźnią: tak mi Boże dopomoż, i niewinna Męka Jego.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0022318

DE LA
BIBLIOTHEQUE
DE MR. LE PR.
ALEXANDRE
LUBOMIRSKI